ÖLÜM CEZASININ KALDIRILMASINI AMAÇLAYAN, MEDENİ VE SİYASİ HAKLARA İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME'YE EK İKİNCİ İHTİYARİ PROTOKOL

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 15 Aralık 1989 tarih ve 44/128 sayılı Kararıyla kabul edilip ilan edilmiştir.

Bu Protokole Taraf Devletler,

Ölüm cezasının kaldırılmasının insan onurunun yüceltilmesine ve insan haklarının giderek gelişmesine katkıda bulunacağına inanarak,

10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 3. maddesi ve 16 Aralık 1966 tarihinde kabul edilen Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 6. maddesini hatırlatarak,

Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 6. maddesinin, kaldırılmasının istendiğini güçlü biçimde tavsiye edecek şekilde ölüm cezasının kaldırılmasından söz ettiğini göz önüne alarak,

Ölüm cezasının kaldırılmasına ilişkin bütün tedbirlerin yaşama hakkının kullanılmasına bir ilerleme olarak kabul edileceğine ikna olarak,

Bu vesileyle ölüm cezasının kaldırılmasına ilişkin uluslararası bir yükümlülük altına girmeyi arzulayarak,

Aşağıdaki hükümlerde anlaşmışlardır:

Madde 1
1. Bu Protokole Taraf bir Devletin egemenlik alanında bulunan hiç kimse idam edilemez.
2. Her bir Taraf Devlet, kendi egemenlik alanı içinde ölüm cezasını kaldırmak için gerekli bütün tedbirleri alır.

Madde 2
1. Bu Protokolü onaylama ve Protokole katılma sırasında konulan, savaş sırasında işlenen askerî nitelikteki çok ciddi suçlar için verilen mahkûmiyet kararına uygun olarak savaş zamanında ölüm cezasının infazını öngören çekince dışında, bu Protokole konulan herhangi bir çekince kabul edilemez.
2. Onay veya katılma anında böyle bir çekince koyan bir Taraf Devlet, savaş sırasında uygulanabilecek ulusal mevzuatının ilgili hükümlerini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletir.
3. Bu tür bir çekince koyan bir Taraf Devlet, kendi toprakları üzerinde herhangi bir savaş halinin başlamasını ve bitmesini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirir.

Madde 3
Bu Protokole Taraf Devletler, İnsan Hakları Komitesi'ne Sözleşmenin 40. maddesine uygun olarak sundukları raporlara, bu Protokolü uygulamaya geçirmek için aldıkları tedbirlere ilişkin bilgileri dahil ederler.

Madde 4
Sözleşmenin 41. maddesine göre beyanda bulunan Taraf Devletler bakımından, İnsan Hakları Komitesi'nin bir Taraf devletin diğer Taraf devletin yükümlülüklerini yerine getirmediğine dair şikayetleri alma ve inceleme yetkisi, Taraf Devlet bu Protokolü onaylama veya Protokole katılma sırasında aksine bir beyanda bulunmadıkça, bu Protokol hükümleri bakımından da geçerlidir.

Madde 5
İnsan Hakları Komitesi'nin 16 Aralık 1966 tarihinde kabul edilen Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü'ne Taraf Devletler bakımından, Devletlerin egemenlik alanında bulunan bireylerden gelen şikayetleri alma ve inceleme yetkisi, söz konusu Taraf Devlet bu Protokolü onaylama veya Protokole katılma sırasında aksine bir beyanda bulunmadıkça, bu Protokol hükümleri bakımından da geçerlidir.

Madde 6
1. Bu Protokolün hükümleri, Sözleşmeye ek hükümler olarak uygulanır.
2. Bu Protokolün 2. maddesine uygun olarak çekince konulmasının mümkün olduğu haller saklı kalmak şartıyla, bu Protokolün 1. maddesinin 1. bendinde güvence altına alınan hak, Sözleşmenin 4. maddesine göre herhangi bir istisnaya tabi tutulamaz.

Madde 7
1. Bu Protokol, Sözleşmeyi imzalamış olan tüm Devletlerin imzasına açıktır.
2. Bu Protokol, Sözleşmeyi onaylamış veya Sözleşmeye katılmış Devletlerin onayına tabidir. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilir.
3. Bu Protokol, Sözleşmeyi onaylamış veya Sözleşmeye katılmış olan her Devletin katılımına açıktır.
4. Katılımlar, katılım belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilmesinden itibaren hüküm ifade eder.
5. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bu Protokolü imzalayan veya Protokole katılan bütün Devletleri, kendisine tevdi edilen her bir onay veya katılım belgesi hakkında bilgilendirir.

Madde 8
1. Bu Protokol, onuncu onay veya katılım belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.
2. Onuncu onay veya katılım belgesinin tevdi edilmesinden itibaren, bu Protokolü onaylayan her bir Devlet için Protokol, kendi onay veya katılma belgesinin tevdi edilmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 9
Bu Protokolün hükümleri Federal Devletlerin her tarafında hiç bir sınırlama veya istisnaya tabi olmaksızın uygulanır.

Madde 10
Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Sözleşmenin 48. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bütün Devletleri şu konular hakkında bilgilendirir:
a) Bu Protokolün 2. maddesine göre yapılan çekince, bildirim, beyanlar;
b) Bu Protokolün 4 ve 5. maddesine göre yapılan beyanlar;
c) Bu Protokolün 7. maddesine göre imzalar, onaylar ve katılmalar;
d) Bu Protokolün 8. maddesine göre Protokolün yürürlüğe girme tarihi.

Madde 11

1. Bu Protokolün eşit ölçüde orijinal olan Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri, Birleşmiş Milletler arşivinde saklanır.
2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bu Protokolün onaylı örneğini Sözleşme'nin 48. maddesinde belirtilen Devletlere iletir.